

SINAÏEK

Tijdschrift van Heemkring "Den Dissel" Sinaai jaargang 17 nr. 1 - 2021

Jachtwachter Conserriere
(waarschijnlijk Leopold)

 Den Dissel

Inhoud

Disselingen Etienne De Meester	blz. 3
Jaarboek 2020: "Sinaai en WO II" (aanvullingen en verbeteringen) Etienne De Meester	blz. 4
Jachtdrama te Sinaai Jos Daems	blz. 5
Davidfonds Sinaai – sectie Heemkunde Etienne De Meester	blz. 10
Gedachtenisprentje: dokter August Schietse (1918-1991)	blz. 11
Werkwoorden met "P" Annemie Bogaert en Etienne De Meester	blz. 12
Gedachtenisprentje: dokter Omer Verschaffel (1906-1955)	blz. 13
Sinaainaren die stierven in 1957 Georges Tallir	blz. 14
E.H. Jozef Crombé	blz. 16

Ons archief in de bovenzaal op het gemeentehuis
is elke zaterdag toegankelijk van 10u tot 11u30

Sinaïek is een uitgave van heemkring "Den Dissel" en verschijnt 4 keer per jaar.

Secretariaat: Wilfried Seghers - dendissel@sinaaileeft.be

Archiefbeheer: Wilfried Seghers, Alfons Van Hoydonck, Joanna Blancquaert

Fotoarchief: Georges Tallir, Walter Vermeiren

Genealogie: Etienne Bogaert

Samenstelling: Jos Daems

Eindredactie: Annemie Bogaert

V.U. Etienne De Meester, Edgar Tinelstraat 28 9112 Sinaai, Tel. 03 772 41 64

<http://www.sinaaileeft.be/heemkring-den-dissel>

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische of andere middelen, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Disselingen

Abonnees

In het coronajaar 2020 waarin we geen tentoonstelling konden organiseren, was het wat moeilijker om het jaarlijks lidgeld van 10€ te innen. Gelukkig hebben veruit de meeste leden spontaan gevolg gegeven aan onze oproep door het lidgeld over te schrijven. Zij ontvingen zo snel mogelijk de twee boeken. Bedankt hiervoor!

Toch stellen we vast dat een 20-tal personen hun lidgeld nog niet hebben betaald. We zouden het spijtig vinden hen als abonnee te verliezen, want ook voor hen hadden we onze twee publicaties voorzien.

Jaarboek 2021

Voor de inhoud van ons jaarboek 2020 deden we een beroep op de medewerking van onze lezers en dat werd een meevaller. Daarom durven we voor onze volgend jaarboek weerom uw hulp vragen. De titel wordt: "Verdwenen beroepen in Sinaai". Wie kan ons een foto, een document of andere bruikbare info bezorgen over verdwenen beroepen die werden uitgeoefend in ons dorp? We denken hierbij aan:

- poedertjes vouwen voor de firma Tuypens
- de melkerij met daarbij de melkophalers en melkventers
- slachters, smeden, wagenmakers, molenaars, brouwers
- klompenmakers, schoenmakers, schaapherders, leurders, enz.

Aarzel niet en werk met ons mee!

Schenkeningen

René De Bock: kermisaffiche

Marc en Bea Ruys - Baeckelandt: 2 cassettes van Arthur Baeckelandt

Marcella Van Mele: een doos bidprentjes

E. H. Luc Maes: etsen van het Lysdonckhof

Rosina Van den Bossche - Raes: een verzameling bidprentjes

Annie De Block: postkaarten over de stoet na WO I

Yannick Van Osselaer: krantenknipsels over het jachtdrama te Sinaai

Michel Ringoot: overlijdensberichten en bidprentjes

Familiekunde Vlaanderen regio Land van Waas

(**Willy Van Brande**): aktes uit de registers van de burgerlijke stand

Aan al onze abonnees en lezers:

WE WENSEN JOU IN 2021

12 MAANDEN ZONDER LOCKDOWN

52 WEKEN ZONDER CORONA

365 DAGEN VOL KNUFFELS

8760 UREN VOL GELUK

Etienne De Meester
Voorzitter

Jaarboek 2020: “Sinaai en WO II”

(aanvullingen en verbeteringen)

Rechtzettingen

- Blz. 11 - het is niet Willy 's vrouw, maar zijn zuster Irène De Messemaeker op de foto.
- Blz. 20 - plaatsnaam Zwickau i. p. v. Zwickan.
- Blz. 92 - alinea 2: de geallieerden landden op 6 juni 1944 i. p. v. 4 januari.
- Blz. 109 en 110: “Devlag” (uitspraak Deevlag) i. p. v. “de Vlag”. Het is de afkorting van “Deutsch – Vlämische – Arbeitsgemeinschaft”.

Acroniem op blz. 127

Ervaren lezers hebben wellicht gemerkt dat de eerste letters van elke zin van boven naar onder het woord “HITLER” vormen. Dat noemen we een acroniem, wat niet zo duidelijk te zien was.

Foto op de cover

Misschien herken je personen op de foto bij de bevrijding. Volledigheidshalve kan men bijna alle namen terugvinden in de bijlage van het boek “Sinaai een dorp in beeld tussen vroeger en nu” van Georges Tallir. Ze staan er op genoteerd op blz. 173 b.

Een leuke anekdote

Wie dacht dat “Snoa” onbekend is in de Verenigde Staten heeft het verkeerd voor. Na de Tweede Wereldoorlog waren er op het militair vliegveld van Waasmunster heel wat Amerikanen aanwezig. Zij kenden Snoa want daar konden ze de trein nemen.

Ook dokter en ere-senator Walter Peeters mocht dit ondervinden, toen hij na het voltooien van zijn studies geneeskunde in Vlaanderen zich nog wat wilde gaan vervolmaken in de V. S. Bij de kennismaking met de professor van de universiteit en toen bleek dat hij uit België kwam, kreeg hij spontaan volgende vraag: “Do you know Snoa?” “Ken jij Snoa?” Gelukkig kende Walter Peeters uit Hamme ons dialect om te weten dat het hier over Sinaai ging. Zijn begeleidende professor was met het Amerikaanse leger wel degelijk hier bij ons geweest. Het ijs was dus onmiddellijk gebroken door “Snoa” (verteld door Alfons Van Hoydonck).

De onbekende soldaat van Sinaai

Na het vinden van een half militair identiteitsplaatje begon Miet Vermaere aan haar zoektocht naar de onbekende soldaat die begin september 1944 in Sinaai werd doodgeschoten. Daardoor kennen we nu zijn naam en nog andere gegevens. Stof genoeg voor een bijdrage in de volgende Sinaïek.

Etienne De Meester

Jachtdrama te Sinaai

Bij Yannick Van Osselaer ging bij het lezen van Sinaïek 2020 nr. 2 een belletje rinkelen. Toen hij de tekst van "Het bloedig jachtdrama te Sinay" las, kon hij onmiddellijk de link leggen met een reeks artikels uit de kranten van 1910 die hij had gevonden op het internet.

Wat weten we over dit drama?

Op 31 december 1909 werd op advocaat Albert Haus van de balie van Gent een aanslag gepleegd door G., de zoon van een gewezen bediende van Haus. De man ontkende de feiten, maar de toestand van de advocaat was kritiek. Op zijn domein gebeurde 's anderendaags volgend drama.

Op 1 januari 's avonds was Frans Stremersch, een 32-jarige jonkman, met enkele gezellen aan het kaartspelen in een herberg van 't dorp. Onder 't spel kwam het ter sprake dat een brokje wild met deze nieuwjaarsdag wel lekker zou smaken: er was wel maneschijn doch waarschijnlijk zouden tijdens deze nacht de jachtopzieners toch niet op rondzijn.

Van wat er op het domein gebeurde zijn er verschillende verhalen in de kranten. In de ene staat dat Frans bij zijn vader was, in de andere was dit niet zo. Er is zelfs een artikel waarin staat dat hij één van de stropers was.

Versie 1: Die nacht, zondag 2 januari 1910 om half twee, was Leopold Conserriere, jachtwachter op het domein te Klein-Sinaai, met zijn zoon Frans op ronde. Toen zij nabij de Koebrug in een afgehakt bos geruchten hoorden, zei Frans tot zijn vader: "Laat ons oppassen vader, want misschien zijn hier mannen, met slechte inzichten gekomen". Leopold maakte zijn geweer schietklaar en op het dat ogenblik weerklonk een knal. Bij het licht van het geweerschot, bemerkten ze, op vijf of zes meters afstand, drie mannen. Vader Conserriere, in staat van wettige verdediging, vuurde zijn geweer in de richting van de pensers. Hij hoorde een luide gil en een dof gerucht als van een lichaam dat op de grond viel en in de verte hoorde hij voetstappen. Dadelijk verwittigde hij de burens en men zocht op de plaats waar geschoten was. Men vond er Frans Stremersch, de man was reeds bezweken; hij had de volle lading in de rug gekregen.

Het lijk werd die zondagmorgen naar het hospice te Sinaai gedragen. De geneesheer kwam de nodige vaststellingen doen. Het gerecht zou moeten uitwijzen wie van de drie mannen, die de jachtwachter en zijn zoon zagen, naar hen geschoten heeft. Na het eerste schot moet Stremersch zich dadelijk omgekeerd hebben om te vluchten.

De politie is die zondag op zoek gegaan om de twee gezellen van Stremersch te ontdekken. De jachtwachters hadden niemand herkend.

Het parket van Dendermonde stapte 's maandags op de plaats van het gebeuren af.

Versie 2: De drie gezellen stonden opeens tegenover Leopold Conserriere, die op zijn gewone ronde was. Deze riep hen toe te blijven staan, doch zij deden alsof zij het niet hoorden; het tweede bevel bleef eveneens zonder gevolg. Een derde maal gebood hij hen te blijven staan en hun wapens af te geven, of dat hij anders zou schieten. Als antwoord zetten de pensjagers hun weg voort, waarop de jachtwachter een schot loste en een der stropers in de rug getroffen neerplofte.

De jachtwachter snelde toe en vond het slachtoffer 'levenloos ten gronde uitgestrekt': het schot was er langs de rug ingegaan en via de borst uitgekomen. Leopold begaf zich aanstonds naar huis en zei tegen zijn zoon, die eveneens jachtwachter was en van zijne

ronde thuis kwam, dat hij een ontmoeting had gehad met pensjagers. Hij vroeg hem om de gendarmen van Lokeren te verwittigen.

Versie 3: Frans Stremersch en Jules De Cock gingen met Frans Conserriere, zoon van de jachtwachter, pensjagen; ze waren gewapend doch hebben niet geschoten, zelfs niet bedreigd. Geen enkel woord werd gesproken, doch Frans Strymeersch, 32 jaar, werd doodgeschoten en Jules De Cock kreeg een lading in zijn been. De Cock sprong van schrik in 't water, waar nog verscheide schoten naar hem werden gelost. Het Parket van Dendermonde kwam ter plaatse; de jachtwachters moesten hun wapens afgeven. Die wrede zaak werd door de bevolking met grote angst gevolgd.

Het drama kreeg plots een andere wending.

Op dinsdag 4 januari in de namiddag was het parket van Dendermonde nogmaals te Sinaai en werden op de plaats van het drama Leopold en zijn zoon Frans ondervraagd. Jules De Cock, die vernomen had dat het parket naar Sinaai kwam, heeft zich aangeboden om inlichtingen te geven, zeggende dat hij bij het drama aanwezig was. Hij had zich verstopt en nu eindelijk de moed gevat om licht in de zaak brengen.

Jules, die zelf door hagel getroffen werd in de rechterbil, zei dat de jachtwachters meer dan eens geschoten hadden en toonde in welke richting. Men heeft in die richting inderdaad hagel in het houtgewas gevonden. Hij vertelde ook dat hij in de beek was gesprongen, zonder dat zou hij waarschijnlijk getroffen geweest zijn door het schot dat men hem nazond.

Naar verluidt zou Frans Conserriere aan Jules gezegd hebben voor het verhoor: "Jules, ge zijt dwaas als ge iets zegt". Deze woorden werden aan het parket overgemaakt.

Uit de lijkschouwing is gebleken, dat Stremersch op slag dood was, een "zaad" had zijn hart doorboord, hij werd door acht "ganzenlopers" getroffen, allemaal in de rug. Na het verhoor moesten de jachtwachters door de rijkswacht weggeleid worden. Het volk was zo woedend dat het hen iets wilde aandoen, als ze niet beschermd geweest waren.

Het slachtoffer Stremersch werd op woensdag op 5 januari begraven.

Als er niet geschoten werd, zelfs niet bedreigd, dan spreken we van moord.

In het archief van het hof van assisen is er geen dossier aanwezig over dit voorval. En het archief van het parket en dat van de rechtbank van eerste aanleg van Dendermonde werden vernietigd tijdens WO I.

De familie Conserriere vertelde dat de beide jachtopzieners werden vrijgesproken op basis van wettige zelfverdediging.

Dat de strijd tussen stropers en jachtopzieners ernstig was, bleek uit datgene wat er nog diezelfde maand gebeurde. Bij een botsing tussen beide partijen werd een 19-jarige stroper doodgeschoten, hierdoor laaide de haat tussen de wildstropers en jachtopzieners op. Toen jachtopziener Conserriere op een vrijdagnacht zijn ronde deed werd hij door twee of drie kerels aangevallen en kreeg een dolksteek in zijn rug. Zijn aanranders heeft hij niet herkend, hij kon zich zwaar verwond tot aan zijn woning slepen.

In "De Volksstem" van 4 januari 1911 lezen we dat jachtopziener Conserriere op de kermis werd aangevallen en mishandeld door drie belagers. Een niet te onderschatten beroep!

De kranten:

De Denderbode 6 januari 1910 blz. 2 (Digitaal krantenarchief - Stadsarchief Aalst)

Allerhande nieuws.

— In den nacht van Zaterdag tot Zondag, om 1 1/2 ure, was te Sinaai, Consenières, jachtwachter bij M. Haus, uitrookt te Gent, met zijn zoon Frans op ronder, toen zij nabij de Koebrug, in eenen afgehakten bosch, gerucht hoorden.

Frans zegde tot zijnen vader: — Laat ons oppassen — vader, want misschien zijn hier mannen, met slechte inzichten gekomen. *

De vader bracht zijn geweer gereed tegen dat er zou geschoten worden, doch op hetzelfde oogenblik weerklonk een knal en bij het licht van het gewoerschot, bemerkten de Consenières, op vijf of zes meters afstand, drie mannen.

Vader Consenières, in staat van wettige verdediging, vuurde zijn geweer in de richting der pensers af.

Hij hoorde eenen luiden gil en een dof gerucht als van een lichaam dat ten gronde viel en in de verte hoorde hij voetstappen.

Dadelijk verwittigde hij de gebaren en men zocht op de plaats waar geschoten was.

Men vond er Frans Stremersch, jongman, 32 jaar oud, metersknaap, die bij de wed. Sloop te Sinaai, inwoont.

De man was reeds berweken; hij had de volle lading in den rug gekregen.

Het lijk werd Zondag morgen naar het hospicio te Sinaai gedragen. De geneesheer kwam de noodige bestellingen doen.

Het gerecht zal nu moeten uitwijzen wie van de drie mannen, die de jachtwachter en zijn zoon gezien hebben, naar hen geschoten heeft. Na het eerste schot moet Stremersch zich dadelijk omgekeerd hebben, om, de jachtwachter gezien hebbende, te vluchten.

De politie is Zondag niet onledig gebleven en men hoopt de twee gezellen van Stremersch te ontdekken.

De jachtwachters hebben niemand bekend.

Het parket van Dendermonde is Maandag ter plaats geweest.

— Men weet ook dat M. Haus over eenige dagen aangerand is en dat een wildstropersdrama plaats had: de zoon Consenières moest dan ook gebruik maken van zijne wapens.

— Nog de aanslag te Sinaai. — Het parket van Dendermonde deed G. aanhouden en opsluiten, als zijnde de dader van den aanslag gepleegd den 31 December laatstleden op den advocaat Haus, der balie van Gent G., loochent krachtdadig alle plichtigheid, doch kon tot hertoe niet vaststellen waar hij zich bevond op het oogenblik van den aanslag G., is de zoon van een gewezen bediende van M. Haus.

De toestand van het slachtoffer blijft gevaarlijk.

Allerhande nieuws.

— Dinsdag namiddag is het Parket van Dendermonde nogmaals te Sinaai afgestapt en heeft zich begeven naar de plaats waar het drama heeft plaats gehad.

De jachtwachters Leopold Consenière en zijnen zoon Frans werden onderzocht.

Zekere Jules De Cock gehoord hebbende dat het Parket naar Sinaai kwam heeft er zich bij aangeboden om inlichtingen te geven, zeggende dat hij bij het drama is tegenwoordig geweest.

Na het drama had hij zich verdoken, doch heeft eindelijk moed gevat, en wil zegt hij licht in de zaak brengen.

De Cock is zelf door zandjes getroffen geweest in de rechterbil; hij zegt dat de jachtwachters meer dan eens geschoten hebben en heeft getoond in welke richting.

Men heeft in die richting inderdaad, zandjes in het houtgewas vinden zitten.

Uit de lijkshouwing is gebleken, dat Stremersch op den slag moet doodgebleven zijn, want een — zand — heeft hem het hart

doorboord; hij is door acht — gassenloopers — getroffen geweest, allemaal in den rug.

Naar gezegd wordt zou Frans Consenière aan Jules De Cock gezegd hebben voor het verhoor:

— Jules, ge zijt dwaas als ge iets zegt.

Dat is dadelijk aan het Parket overgemaakt.

Na het verhoor moesten de jachtwachters door de gendarmen weggeleid worden; het volk was zoo woedend dat het hen zou te lijve zijn gegaan, waren ze niet beschermd geweest.

— De Cock zegt dat hij in de beek is gesprongen, zooder dat zou hij waarschijnlijk getroffen geweest zijn door het schot dat men hem nazond.

Het slachtoffer Stremersch is Woensdag morgend begraven.

De Denderbode 9 januari 1910 blz. 2 (Digitaal krantenarchief - Stadsarchief Aalst)

Schrikkelijk jachtdrama to Sinay (Waas).

Zondag morgen werd onze anders zoo rustige gemeente in opschudding gebracht door een schrikkelijk jachtdrama, waarvan een 32 jarige melkmeester het ongelukkig slachtoffer is. Op Nieuwjaarsavond bevond hij zich met eenige gezellen aan het kaartspel in een herberg van 't dorp.

Onder 't spel kwam het ter sprake dat een brokje wild met den Nieuwjaarsdag wel lekker zou smaken: 't was wel menscheblijj doch er werd gerekend, dat met Nieuwjaarsnacht de waker toch niet op ronds zou zijn.

Reed 2 ure 's nachts, beronden zich drie gezellen in de bosschen gelegen op het gehucht « Koebrug », en toehoorende aan den heer advocaat Haes, van Klein Sinay. Openens stonden zij tegenover den jachtwachter Concerière, die op zijne gewone ronds was. Deze riep hun toe te blijven staan; doch zij deden als hoorden zij niet; het tweede bevel bleef eveneens zonder gevolg. Een derde maal gebod hij te blijven staan en hunne wapens af te geven, er bijvoegende dat hij anders schieten zou. Voor alle antwoord zetten de pensjagers hunnen weg voort, waarop de jachtwachter een schot loste en een der stroopers, in den rug getroffen, neerploste.

De jachtwachter smelt toe en vond het slachtoffer levenloos ten gronde uitgeatrekt: langs den rug ingegaan, was het schot langs de borst uitgekomen.

Concerière begaf zich onmiddellijk naar huis en zocht tegen zijnen zoon, eveneens jachtwachter, die reeds van zijne ronds tehuis was, dat hij een ontmoeting had gehad met pensjagers, en hij de gendarmen van Lokeren moest gaan verwittigen.

De zoon Concerière vertrok onmiddellijk en dra waars de gendarmen ter plaats. Na de noodige besattingen gedaan te hebben, werd het slachtoffer naar het doodenhuis overgebracht. Het was juist bij het uitgaan der Vroegmis, en eik een besprak met spijt het voorgeschiede, vooral met de ouders van het slachtoffer had men medelijden, die daardoor een we kansen en opzessenden zoon te inge en die enige geen vroeger nog rustig zal te kaarten met zijne gezellen.

Op de plaats des drama's zagen wij den jachtwachter en zijn zoon. Zij konden zich ter beschikking van 't gerecht, om ontspreeken te geven.

HET JACHTDRAMA VAN SINAAI (Waas)

Een schromelijk geval te Sinay, Waas, Boschkant of Koebrugge; den nacht van 1 tot 2 januari, Frans Strymeersch en Jules De Cock gingen met Frans Conceleire, zoon van den Gardeschasse, gingen pensjagen; ze waren gewapend doch hebben niet geschoten, zelfs niet bedreigd; geen enkel woord werd gesproken, doch Frans Strymeersch, oud 32 jaar, werd doodgeschoten en Jules De Cock kreeg een lading in zijn been; De Cock sprong van schrik in 't water alwaar nog verscheidene scheuten naar hem werden gelost; 't Parket van Dendermonde is ter plaats geweest; de jachtwakers hebben hun wapens moeten afgeven. Die wreede zaak wordt door de Bevolking met grooten angst gevolgd.

Als er niet geschoten werd, zelfs niet bedreigd, dan staan wij hier voor een echte moordrij.

— Te Sinaai in Oost Vlaanderen werd in Januari bij een botsing tusschen jachtwachters en stroopers een 19-jarige strooper doodgeschoten door den jachtwachter Couserrière. Sindsdien heerscht er een hevige haat tusschen de wildstroopers en de jachtwachters der omstreken. Vrijdagnacht deed Couserrière zijn ronde, toen hij plotseling door twee of drie kerels aangevallen en met een dolk in de rug gestoken werd.

De ongelukkige, die zijn aanranders niet herkend had, kon zich tot aan zijn woning slepen. Zijn toestand is zeer ernstig.

Het landhuis

Advocaat Albert Haus, geboren te Gent op 29 oktober 1851 en er overleden op 14 mei 1926, bezat in de omgeving van Eksaarde-Sinaai uitgestrekte gronden. Hij had er het recht te jagen en liet in 1893 op zijn domein een landhuis bouwen, gekend als het kasteel "Ter Eiken".

Jos Daems

Davidfonds Sinaai – sectie Heemkunde

Onlangs ontvingen we van mevrouw Miet Vermaere het verslagboekje van de vergaderingen van de sectie heemkunde die in 1940 werd opgericht binnen de afdeling van het Davidfonds. Zij is de dochter van wijlen Clement Vermaere die later heel wat heemkundig onderzoek deed over Sinaai en ook verspreidde onder de naam Historia. Hierbij volgt het verslag van de stichtingsvergadering, opgesteld in de oude spelling door Jozef Verschelden.

Stichtingsvergadering: vrijdag 11 oktober 1940

Tot deze vergadering waren uitgenodigd: de bestuursleden der Davidfonds-afdeling ter plaatse verblijvende, alsook een 15-tal heeren van wie verondersteld wordt dat zij zich voor de Heemkunde interesseerden. Na bijvoeging van nog een 3-tal namen komen we tot deze 1ste ledenlijst:

E. H. Crombé, pastoor

E. H. Geilleit, onderpastoor

E. H. Vandevelde, dienstdoend onderpastoor

H. H. De Bock Gerard (notaris), De Caluwé Remi (onderwijzer), De Vos Marcel (inspecteur L. O.), De Vos Jozef (onderwijzer), De Waele Edgar, De Witte Gerard (landbouwer), Geldof Edmond (onderwijzer), Hemelaer Hector (schoolhoofd), Lecocq Jan (gemeentesecretaris), Lecocq Louis, Maes Jozef (onderwijzer), Moens Omer (schoolhoofd), Schelfaut Achiel (burgemeester), Van Damme René (onderwijzer), Van Pottelberg Romaan (schoolhoofd), Van Poucke Cyriel en Leon (onderwijzers), Vermeiren Edward (veldwachter), Verschelden Jozef en Karel (onderwijzers), Weytens Oscar (nijveraar), Willems Hendrik (onderwijzer).

E. H. Geilleit opent de vergadering met het gebed. Ondergeteekende weidt daarna uit over het doel van de vergadering: het stichten eener sectie heemkunde als onderafdeling van de plaatselijke Davidfondsafdeling en over het doel der Heemkunde zelf. Daarop volgt een gezellig onder-onsje dat meermaals tot Sinaaise humor openspettert en waaruit volgend werkplan-in grote-trekken te onthouden is:

1- Onze Kerk

2- Beroemde inwoners:

Pater Geubels, de Heldin van Sinaai, Pieter Verschelden, Edgar Tinel.

3- Zonderlinge types:

Prutske Scheppers, Door Robijn, Door De Cock, Ward Roegiers, Gust Boekee, Staf Sturm, de Van Weymersch, enz.

4- Gilden en Maatschappijen met hunne teerfeesten:

St. Sebastiaan, Harmonie, Tooneel, Jonge wacht, Klippelgulde, Conscience's Kring, de Pompiers, Studentenbond.

5- Schoolwezen:

Onder meer opsporingen over twee Sinaaise schoolmeesters: boer Volkerijck en Pieter Liesken. Ook de Zondag- of morgenschool en het Patronaat.

6- Kloosters:

Maricollen en Reparatricen

7- Nijverheid:

Textiel- en klompennijverheid, Kantschool

8- Voorname families:

9- Lijsten en bijzonderheden over Pastoors en Burgemeesters.

10- Zegswijzen, liedjes, enz.

Verder: de Abdij van Baudeloo, Lysdonck, de Kindsheid, de watering, Bedevaarten, enz.

Verder trekt de inleider de aandacht op een monografie over Sinaai opgemaakt door de jonge onderwijzer Remi De Caluwé. De vergadering neemt kennis van dit degelijk studentenwerk. Het kan als een uitgangspunt dienen voor bredere en diepere uitwerking.

Als praktisch besluit aanvaarden al de aanwezigen om tegen de volgende vergadering een aanvang te maken met het opsporen van bijzonderheden over de volgende punten:

- E. H. Geilleit en Insp. De Vos: oude liedjes, onze Harmonie.
- Louis Lecocq: taal en zegswijzen.
- Oscar Weytens: textielnijverheid en met E. Geldof en H. Hemelaer: de Schuttersgilden.
- K. Verschelden en de gebr. Van Poucke: waterloopen en watering.
- Remi De Caluwé: Baudeloo.
- Insp. De Vos, J; Maes en ondergetekende: het Schoolwezen.
- E. Geldof en J. De Vos: duivensport.
- E. H. Vandevelde, Scheutist zal zich in betrekking stellen met zijn ordebroeders, onze dorpsgenoot Pater J. Calbrecht om deze te vragen ons zijn werken te bezorgen.

Ten slotte worden volgende regelingen getroffen:

- 1- Het Bestuur der Davidsfondsafd. zal tevens als bestuur der sectie Heemkunde fungeren.
- 2- Telkens 1ste Dinsdag der maand vergadert deze onderafdeeling.
- 3- Als werkplan wordt genomen de catalogi der folkloristische tentoonstelling te Bornem en te Opwijk.
- 4- Alle leden van het Davidsfonds kunnen lid worden der sectie Heemkunde.
- 5- Er zal een drukseltje en ook mondeling de aandacht getrokken worden van alle leden van het Davidsfonds op deze nieuwe onderafdeling ter gelegenheid der e. k. voordracht vanwege het Davidsfonds.

E. H. Geilleit sluit de vergadering met het gebed.

Etienne De Meester

~ ~ ~ ~ ~

Werkwoorden met “P”

Ook in 2021 willen we u trakteren op enkele markante, eigenzinnige woorden uit ons plaatselijk dialect. We gaan verder waar we in het vorig nummer gestopt zijn: de werkwoorden met de letter P.

Palen: pellen, van de schil ontdoen – de *e* verandert voor *l* in *a*

Pampelen: (onnodig) betasten zodat iets vuil wordt of verkreukelt, bepotelen

Patineren: slippen – van het Franse *patiner*

Pauren: uitgieten, storten – verwant met het Engelse *to pour* (gieten) – *paurt da woater ier moar uit*

Peksen: pesten, treiteren – waarschijnlijk eerder verbonden met *pikken* (een benaming voor de duivel) dan een klankverwisseling. Synoniem is immers *de duvel aandoen*

Pensen: jagen zonder vergunning

Pieken: vogelpik spelen, prikkelen, steken

Pieren: gaaibollen – wordt in sommige streken ook *pierbollen* genoemd, vandaar pieren

Pietsen: iets los maken, pitsen, knijpen – verwant met het Franse *pincer* (knijpen) en het Italiaanse *pizzicare* (steken)

Pinken: met de ogen knippen, knipogen – in het Nederlands nog terug te vinden in de uitdrukking *zonder te verpinken*

Pladijzen: iets regelen, in orde brengen – betekende oorspronkelijk in de bouw bij vakwerk een vak opvullen met stro en bestrijken met leem

Plekken: bevuilden, vlekken maken

Pletsen: met water spatten

Ploasteren: pleisteren – gaat terug op het oorspronkelijke *plaaster*, dat van het Latijnse *plastrum* is afgeleid

Ploeën: plooiën – de lange *o* wordt bij ons vaak *oeë*

Plomberen: een tand vullen – van het Franse *plomber* (met lood opvullen)

Plonzjeren: duiken – van het Franse *plonger*

Poanteren: prikken, een kaart registreren – van het Franse *pointer*

Poarten: (ver)delen – *ge moet ou broer poarten*

Poefen: kloppen, slaan, uitstellen van betalen

Poeëren: poederen

Poelieren: polijsten – van het Franse *polir*

Prakkezeren: piekeren – een wisselvorm van *praktiseren*, dat teruggaat op het middel-eeuws Latijnse *practizare* (een praktijk uitoefenen) – *ge zit persies te prakkezeren*

Praumen: knellen, pramen

Preberen: proberen – klankwissel tussen *o* en *e* in een toonloze lettergreep

Presseren: haasten – *zijde gepresseerd?*

Pressen: persen, samendrukken – de *r* verspringt soms

Prezanteren: aanbieden, overkomen – *da prezanteert goed*

Prossederen: aanklagen, een proces aandoen – van het Franse *procéder*

Prossen: iets doen met geweld, altijd met een bijklank van knoeien; is verwant met *prutsen*

Puren: bonen of erwten uit de schelp halen, verwant met *peuteren*

Puëteren: bedriegen, poteren

Puëtsjescheppen of puëtsjelappen: iemand met de voet doen struikelen, pootje lap

Als toemaatje krijgt u van ons nog een aantal andere woorden met de letter P

Pakboaër: strafbaar – *zonder licht rijt is pakboaër*

Pak-nou: neem nu, veronderstel

Papachtig: kleverig, plakkerig

Passant (in 't ...): tezelfdertijd – van het Franse en *passant*

Peizekik: denk ik

Pekkendonker: pikdonker – hier verwijzen *pik* en *pekken* naar de duivel

Perfors: met geweld, hoe dan ook – van het Franse *par force*

Permaleur: per ongeluk – van het Franse *par malheur*

Permentelijk: overduidelijk, zeker, stellig – is in deze betekenis typisch voor het Waasland

Persee: stellig, beslist – van het Latijnse *per se*

Persies: precies, juist – de *r* is van plaats gewisseld

Pertang: nochtans – van het Franse *pourtant*

Plichtig: schuldig

Poepeloerezat: heel dronken – komt van *poerloere*, oorspronkelijk een borreltje jenever en later een synoniem voor dronken

Poerdruëg: kurkdroog, zo droog als poeder

Pompaf: bekaf, doodop – betekent zoveel als *zijn pomp is af*

Pressee: dringend

Pront: goed voorkomend, flink – *een pronte vrou*

Proppe(te)vol: volledig gevuld, propvol

Proviezwoaër: voorlopig, van het Franse *provisoire*

Prutsevanieën: volledig stuk

Prutsevanieën, proppestevol, pekkendonker, poepeloere... in ons dialect zetten we onze woorden graag kracht bij door de letters te verdubbelen. Maar dat maken we weer goed door hier en daar wat klinkers en medeklinkers samen te trekken. Taal, het blijft een boeiend gegeven... We hopen dat jullie ook in 2021 verder met ons op zoek gaan naar al dan niet vergeten pareltjes. Alvast een gelukkig en gezond nieuw jaar gewenst!

Annemie Bogaert en Etienne De Meester

~~~~~

Sinaainaren die stierven in 1957

Onder Sinaainaren verstaan we de personen die er verbleven bij hun overlijden, deze die er lange tijd hebben gewoond of deze die er geboren zijn.

-januari

- 09 Alfons Wuytack (68 j.) z. v. Alfons en Leontina Rossaert, Molenstraat, † Sint-Niklaas
- 10 Aloys Eyerman (88 j.) w. v. Maria De Bruyne, Zwaanaardestraat
- 20 Gustaaf Smet (56 j.) e. v. Diana Elza Laekeman, Luitentuit
- 30 Machteld Lenaerts (6 w.) d. v. Alois en Lea Corveleyn, voorheen Statiestraat nu Wijnveld, † Sint-Niklaas
- 31 Frans Quintelier (80 j.), † Sint-Pauwels

-februari

- 14 Coleta Maria De Bock (65 j.) e. v. Pieter Smet, † Sint-Niklaas
- 24 Cesar Puimege (74 j.) e. v. Maria Augusta Hemelaar, Dorpsstraat
- 26 Julie Marie Dhanis (69 j.) e. v. Bernard Poppe, † Waasmunster

-maart

- 01 Frans De Wilde (62 j.) e. v. Irma Kesbeke, Hulstbaan
- 09 Celina Van Kerckhove (79 j.) w. v. Franciscus Van Kerckhove, voorheen Statiestraat nu Wijnveld, † Lokeren
- 17 Suzanna Maria De Potter (45 j.) e. v. Gustaaf Heye, Kerkstraat Klein-Sinaai
- 25 Maria Theresia Linthout (83 j.) w. v. Petrus Van Loo, Kerkstraat Klein-Sinaai
- 29 Anna Gerarda Van den Bossche (45 j.) d. v. Silvaan en Marie Adelaide De Geest, voorheen Statiestraat nu Wijnveld

-april

- 11 Frans De Bock (73 j.) e. v. Melanie Vermeulen, Eindestraat
- 16 Marie Louise Van Garsse (72 j.) d. v. Isidoor en Joanna Francisca Michiels, voorheen Statiestraat nu Wijnveld.
- 20 *E.H. Jozef Crombé* rustend pastoor (82 j.) geb. Velzeke, † Belsele
- 27 Alois De Wilde (80 j.) e. v. Eugenie Bogaert, Hulstbaan

-mei

- 04 Eduard Van Acker (92 j.) w. v. Marie Therese Dhanis, Keizerstraat
- 05 Maria Van de Putte (56 j.) e. v. Petrus Baert, † Stekene
- 10 Kamiel Nobels (72 j.) e. v. Louise Speelman, Kernemelkstraat
- 14 Marie Nathalie Durinck (85 j.) d. v. Eleutheer en Florentina Naudts, Vleeshouwersstr.
- 18 Frans Verstocken (84 j.) z. v. Augustinus en Stephanie Van Driessche, Zwaanaardestr.
- 20 Leo Antoon Van de Voorde (56 j.) z. v. Joannes en Maria Virginia Vereecken, Vleeshouwersstraat
- 20 Brigitta Coleta Poppe (84 j.) d. v. Livinus en Juliana Cortals, Leebrugstraat
- 21 Petrus Van Goethem (88 j.) e. v. Josephina Maria Van Acker, Brugse Heirweg Klein-Sinaai
- 27 Josephina François (58 j.) e. v. Jan Ongena, Dorpsstraat
- 29 Julie Geldof (68 j.) w. v. Alois Maring, e. v. Frans Vael, Stenenmuurstraat

-juni

- 01 Camiel Jacob Van Damme (84 j.) z. v. Augustien en Maria Theresia Van Osselaer, Vleeshouwersstraat
- 02 Karel Louis De Bock (82 j.) e. v. Emma Maria Robijn, voorheen Statiestr. nu Wijnveld

- 03 Jan Van Hecke (59 j.) e. v. Julia Clementina Van Eynde, Hulstbaan
 09 Julia Clementina Van Eynde (64 j.) w. v. Jan Van Hecke, Hulstbaan
 23 Juliaan Donatus Seghers (41 j.) e. v. Paula Leonia De Vos, Dorpsstraat
 24 Jozef Nobels (53 j.) e. v. Adrienne Van Gestel, Hulstbaan
 29 Leonie Louise Broeckaert (76 j.) w. v. Gustaaf Beirnaert, Zwaanaardestraat, † Gent

-juli

- 01 Elisa Maria De Groote (83 j.) w. v. Aloïs Frans De Groote, Dorpsstraat, † Zaffelare
 01 Aloys Edward De Groote (87 j.) w. v. Agnes Baeck, † Temse
 02 Oscar Bracke (28 j.) z. v. Edmond Domien en Marie Stephanie De Schepper, Kerkstraat
 Klein-Sinaai
 20 Marie Louise Van Waeyenberghe (89 j.) w. v. Leopold De Cock, Tinelstraat

-augustus

- 07 Aloïs De Cock (85 j.) w. v. Marie Pharailde Strobbe, Vleeshouwersstraat 14
 22 Ida Renilde Maes (65 j.) e. v. Cyriel De Baere, † Nieuwkerken-Waas
 22 Cyriel De Baere (63 j.) e. v. Ida Renilde Maes, † Nieuwkerken-Waas
 25 Albert Florent Ongena (39 j.) z. v. Aloïs en Maria Philomena Strobbe, Neerstraat

-september

- 01 Leontine Marie Van Poucke (72 j.) e. v. Remi Seghers, Zwaanaardestraat
 05 Clementina Boets (76 j.) w. v. Louis Baert, Vleeshouwersstraat
 06 Hector Alfons Van Goethem (67 j.) e. v. Magdalena Raemdonck, Vleeshouwersstraat,
 † Lokeren
 10 Elisa Christina Van Poucke (55 j.) e. v. Cesar Smet, Stenenmuurstraat
 17 Honoré De Smet (62 j.) e. v. Maria D'Heer, † Sint-Amandsberg
 16 Julius Bogaert (58 j.) e. v. Stefanie D'haese, Leestraat, † Waasmunster
 21 Jozef Kamiel Burms (80 j.) z. v. Jozef en Rosalie Meyskens, Vleeshouwersstraat
 27 Petrus Smet (64 j.) e. v. Eugenie Van Doorslaer, † Belsele

-oktober

- 20 Maria Leontina De Coninck (87 j.) d. v. Petrus en Maria Antonia Vercammen, Leebrugstr.

-november

- 03 Pieter Augustien Van Bocxlaer (91 j.) w. v. Clemence Van Daele, Vleeshouwersstr.
 05 Agnes Maria Eeman (71 j.) w. v. Edmond Claus, Dorpsstraat
 17 Delfina Rotthier (89 j.) w. v. Edmond Maes, Dorpsstraat
 19 Florimond Baert (75 j.) w. v. Augusta De Booy en Maria Carolina De Plukker,
 Vleeshouwersstraat
 25 Leontina De Witte (61 j.) w. v. Philemondus De Clercq, voorheen Statiestr. nu Wijnveld

-december

- 03 Philomena Van der Coelden (76 j.) e. v. Andreas Van Hecke, voorheen Statiestraat
 nu Wijnveld
 03 Marie Silvie De Plukker (76 j.) w. v. Lodewijk Varewyck en e. v. Prosper Troch,
 Dorpsstraat
 03 Alfons Ambroos Bal (80 j.) w. v. Amelia Merckx, † Sint-Niklaas
 05 Rafaël Aloïs Creve (51 j.) z. v. Herman en Rosalie Thys, Stenenmuurstraat
 19 Frans Ongena (88 j.) w. v. Barbara Smet, Luitentuitstraat
 19 Pieter Jozef Verhelst (64 j.) w. v. Anna Maria De Block, Hulstbaan

E.H. Jozef Crombé
 °Velzeke 8 februari 1875 † Belsele 20 april 1957

Zalgt de vreedzamen want te zullen kinderen
 Gods genoemd worden. Matth. V. 9

Bezoek in uw hart het gebeden van
 weloverwaarde Haer

JOZEF CROMBE

rustend pastoor van Sinaai

geboren te Velzeke op 8 februari	1875
pastoor gewest te Gent in	1899
aalmoezenier van de Vlaanderen te Paris	1899
onderpastoor te Zaffelara	1903
onderpastoor te Muldogen	1912
pastoor te Seronozzake	1924
pastoor te Sinaai	1931
nam ontslag op 20 september	1943
en vertrok zocht in de Haer te Belsele	
op 20 april	1957

gestierd door al de vreesvrijheid van onze
 Moeder de H. Kerk.

Gelukkig dan de jeugding van het Evangelie
 beantwoordde hi de roep van de Zaligmaker en
 nam de weg van het Discipelschap.

Meer dan vijftig jaren heeft hi op de voorposten
 gestaan in dienst van de Goddelijke Moeder want
 priester was hi doer en drier, in alle, eind en oer -
 al: dat was het eerste en opvallende kenmerk van
 een rijkgevulde levensaan.

Bovenmate gewis, godhartig en werkzaam,
 wie hi immer met een gepaste sochti te rouwen,
 op te bidden en, waar het nodig was, veld te rouwen.
 De welgertendheid van zijn gelaat en
 met een valenselke, gaitue, svar hebt kwamen-
 de kuisenlan veroverde hi de eugene van zitu on-
 dardanen. Hi had spijt meen: het: hun Jiden
 waar hi vese, hun droefheid en hopening leid hi
 met hen mee: de goede heider is hi altijd geweest
 en gbliven: tot de oed van met van gbliven.

Hard was het voor hem, de onvermoebare wer-
 ker, de gverge priester, de schuandere leider, het

ambt te moeten neerleggen toen zijn krascheu zich
 bevoeren. Zijn Hart was even zeben, als adalmoed-
 dig en de wone last van een ingetrokte en goed
 ingevichte parochie tot hi aan jongere schoulers
 overleiden.

Op zijn nieuwe verlijgplaats tot hi nog doen
 wat zijn gezondheid noot: neer heeft men lever-
 geels besoop gedaan op zijn bereidwilligheid
 zolang hijzelfgins een dienst bewijzen en dat
 waren het gebed en H.H. Sacramenten die enige
 troost.

De onvervuldelijke kwel van men en naar toe
 tot de Moeder, zijn achtere ziel opvete en Zijn
 rouwe dienaar overplukste dicht hi Hem in gezet-
 schap van zijn dierbare ouders, beweer vatenants
 en andere afgestorvene familieleden.

Bemide Bloesverwanten, oud parochianen,
 broeders in het priesterchap en talrijke vrienden,
 want wel, ge zult nu niet verjagen in het H. Mis-
 offer en g-bliven. Tot waerens hi de Heer.

lees: Maria, [zand] 73 af.

Uw gebed is een zoete lfenis
 voor onze duurbare afgestorvene,
 Uw deelname een ware troost
 voor ons daarvoor danken U:

De familie

CROMBE

DROESBEQUE

Druck: B. Rocklaend, Kotes, Belsele.